

Lekcja 45. Liczba π . Długość okręgu.

19.06.2020

Ostatni tydzień nauki w tym roku szkolnym przeznaczamy na tematy: liczba π długość okręgu, pole koła, pierścień kołowy. Bardzo proszę wszystkich uczniów klasy VIII, aby odpowiedzialnie traktowali obowiązek nauki także w ostatnim tygodniu przed wakacjami.

Liczba wyrażająca stosunek obwodu koła do jego średnicy jest dla każdego koła taka sama. Oznaczono ją grecką literą π (czytaj: pi).

$$\pi = \text{obwód} : \text{średnica} \quad \text{lub w postaci ułamka} \quad \pi = \frac{\text{obwód}}{\text{średnica}}$$

Rozwinięcie dziesiętne tej liczby jest nieskończone i nieokresowe, a zatem π jest liczbą niewymierną.

W obliczeniach najczęściej korzystamy z jej przybliżenia, np. przybliżenia dziesiętnego $\pi \approx 3,14$.

Po przyjęciu oznaczeń:

L – długość okręgu (obwód koła),

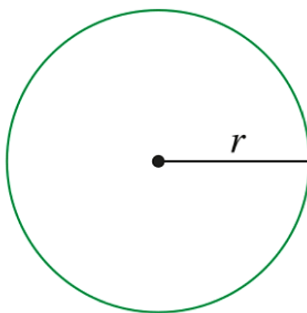
d – średnica,

r – promień

możemy zapisać: $\pi = \frac{L}{d}$ czyli: $L = \pi \cdot d$

Ponieważ $d=2r$, to **długość okręgu** (obwód koła) wyraża się wzorem $2\pi r$.

Długość L okręgu (obwód koła) o promieniu r jest równa $2\pi r$. $L = 2\pi r$

Zadanie 1. Oblicz długość okręgu o danym promieniu.

a) 3 cm $L = 2\pi r = 2\pi * 3 \text{ cm} = 6\pi \text{ cm}$

b) 2,4 m $L = 2\pi r = 2\pi * 2,4 \text{ m} = \dots\dots\dots \text{ m}$

c) $1\frac{2}{3}$ dm $L = 2\pi r = 2\pi * \frac{5}{3} \text{ dm} = \dots\dots\dots \text{ dm}$

d) $\sqrt{5}$ mm $L = 2\pi r = 2\pi * \sqrt{5} \text{ mm} = \dots\dots\dots \text{ mm}$

Zadanie 2. O ile centymetrów należy zmniejszyć średnicę koła o promieniu 8 cm, aby obwód koła zmniejszył się czterokrotnie?

Rozwiązanie:

Obwód tego koła wynosi $2\pi \cdot 8 = 16\pi$ [cm], a średnica 16 cm.

Po zmniejszeniu obwód będzie równy 4π cm, a średnica wyniesie 4 cm.

Zatem średnicę trzeba zmniejszyć o $16 - 4 = 12$ [cm].

Odpowiedź: Średnicę koła trzeba zmniejszyć o 12 cm.